

Inleiding

Intermezzo is bedoeld voor die leerlingen die qua intelligentie het vwo goed aan kunnen, maar nog over onvoldoende metacognitieve vaardigheden beschikken of emotioneel nog niet ver genoeg zijn om de overstap naar het middelbaar onderwijs op een goede manier te kunnen maken. Doordat de stof op de basisschool niet uitdagend genoeg is, ontwikkelen zij niet de benodigde vaardigheden waardoor zij later in het middelbare onderwijs kunnen vastlopen. Deze kinderen zijn eigenlijk al een maatje te groot voor de basisschool, maar nog een maatje te klein voor de middelbare school.

Tot de doelgroep voor Intermezzo behoren kinderen van wie de inschatting is dat hun verwachte aansluitingsproblemen met name gerelateerd zijn aan hun meer- en hoogbegaafdheid en niet aan een andere oorzaak (zoals bijv. een stoornis in het autistisch spectrum).

De opdracht aan het Stedelijk Gymnasium Nijmegen is deze kinderen 'rijp' te maken voor de middelbare school. Ouders en kinderen maken zelf de keuze voor het vervolg op het Intermezzojaar.

Doelen

De volgende doelen zijn collectief geformuleerd maar moeten altijd vertaald worden naar de individuele situatie van het kind, elk kind heeft immers zijn eigen leer- en ondersteuningsbehoeften.

We streven ernaar dat aan het einde van het Intermezzojaar

- hiaten op het gebied van taal en rekenen zijn weggewerkt;
- de leerlingen een stap in de ontwikkeling op het gebied van de (executieve en metacognitieve) leervaardigheden hebben gemaakt, waardoor ze in de eerste klas van de middelbare school kunnen aansluiten bij het niveau dat daar gevraagd wordt. Daartoe hebben ze zicht gekregen op hun ontwikkelpunten.
- de leerlingen zich in de sociaal interactie met hun omgeving (binnen een normale schoolse context) kunnen ontplooiën. Daartoe hebben ze zicht gekregen op hun talenten en kwaliteiten, is hun zelfvertrouwen gegroeid, kunnen ze beter met weerstand en teleurstelling omgaan en is hun weerbaarheid en zelfredzaamheid vergroot.

Kenmerken

De volgende kenmerken zijn in wisselende combinaties en in meer of mindere mate van toepassing. Er is niet één enkel kenmerk dat bepaalt dat een kind een Intermezzoleerling is, het gaat om een optelsom van factoren. Dit is nadrukkelijk geen uitputtende lijst.

Er zijn vijf domeinen waar we naar kijken:

- 1) De leerlingen heeft een aantoonbare vwo-potentie, wat kan blijken uit een of meerdere van de volgende gegevens:
 - vwo-advies

- LVS-informatie op het gebied van rekenen, begrijpend lezen en taal
 - intelligentietesten/psychologische rapporten
 - versnelling/ overslaan van (een deel van) een leerjaar
 - volgen van Leonardo-onderwijs of andere vorm van hoogbegaafdenonderwijs (verslagen van) Plusklassen, Kangoeroeklassen e.d.
 - extra onderwijsactiviteiten/begeleiding buiten de school (zoals bijv. bij Samba en De Jong in Beek)
 - deelname aan het creatieve wiskundeprogramma (Nijmegen)
- 2) Er zijn duidelijke aanwijzingen dat het leren op de basisschool niet of onvoldoende aansluit bij de begaafdheid van de leerling, wat blijkt uit:
- het verhaal van de ouders
 - het verhaal van de school
 - observaties/conclusies uit intelligentietesten/psychologische rapporten van orthopedagogen/psychologen

Voorbeelden:

- vindt het snel saai
 - heeft moeite met vaardigheden als plannen, organiseren, zelfstandig werken, vragen stellen e.d.
 - stelt veel vragen
 - nadruk ligt op eigen leerstrategieën, heeft geen alternatieve strategieën aangeleerd of geaccepteerd
 - vraagt wanneer hij/zij (nu eindelijk) kan gaan leren
 - heeft nooit moeite hoeven doen, heeft geen grenzen ervaren
 - doet het werk niet als hij/zij niet weet waarom het gedaan moet worden
 - denkt diep door (bijv. over levensvragen, over de tijd, het waarom van iets e.d.)
- 3) Er zijn duidelijke aanwijzingen dat de emotionele ontwikkeling overeenkomstig de leeftijd is, wat gezien de grote intellectuele capaciteiten bij de leerling tot stress/frustratie kan leiden en door de omgeving soms als jong gedrag bestempeld kan worden. De ontwikkeling van het intellect en andere gebieden (bv ook praktische vaardigheden) verloopt dan niet synchroon.
- Dit kan blijken uit:
- voorbeelden van jong/onbevangen/speels gedrag
 - boos/verdrietig worden als het niet lukt
 - antwoorden niet op willen schrijven met als argument: 'Ik weet het toch?'
 - niet geaccepteerd worden op school/in de klas; zich een eenling voelen
 - apart gezet zijn/voelen
 - shoppen op het gebied van hobby's/activiteiten
 - alleen maar Donald Duck lezen
 - meer kunnen bedenken dan zelf kunnen uitvoeren, wat leidt tot frustratie
 - zelfredzaamheid is leeftijdsadequaat

- 4) De basisschoolstof is grotendeels doorlopen maar er zijn nog hiaten bij de kernvakken (Ne, En, rekenen) die ontstaan zijn door:
 - overslaan van klas(sen)
 - niet of niet-passend aangeboden vormen van instructie
- 5) Daarnaast kunnen meer algemene kenmerken een rol spelen, zoals:
 - met tegenzin naar school gaan
 - slecht slapen als gevolg van schoolstress
 - lichamelijke klachten (psychosomatisch)
 - "mijn hoofd gaat niet uit"
 - moeite met veranderingen hebben (op basis van inhoud)
 - gepest worden
 - afwijkend gedrag (bijv. tics) waarvoor geen onderliggende psychiatrische diagnose is en dat uit niet-aangesproken potentieel verklaard zou kunnen worden
 - hoog rechtvaardigheidsgevoel
 - begeleiding door psycholoog/orthopedagoog/kindercoach e.d.
 - weerbaarheidstraining/sova-training